

میلعا وه

اوتف دنسم و تیعجرم زا یهلا یایلوا ضارعا

نيسد دمحم ديسد جاد الله تيا هملاء ترصد
ی نار هط ی نيسد

ی نیء و ی ماء دیحوت

میحرلانا محرابا الله مسب

دیس جاد الله قیاً ترضدن اشدنا میظء فرء
ق.ه ۱۳ نرق طساوا ردی نارھطی یلابرک دمحا
ناشیا. دوشگناھج ہب ہدید لابرک سدقم رھشرد
فرشاً فجن ہب یوزود تالیصحتا ہمادا یارب
رضحم زا ار لوصا و ہقفی و. دومذ ترجه
نسد دمحم ازریم: نوچ یگرزب نادھتجم
ہملاء، (گرزب یازریم) ہب فورعم یزاریش
ازریم، ی نارھطی لیلخن یسد ازریم راوگرزب
رد و درب ہرہب ی ناسارخنوذا و ی تشر الله ببید
راوگرزبنا. ت فایلامک و مامت ی رحبت مولع نیا
راگزور دمآرس ہقف لوصا و ہقف ہتشر ود نیا رد
الله قیاً، ققحم ہملاء موحرم ہک یا ہنوگ ہب؛ دش
- ہیلء الله تمحر - ی ناھفصا نیسد دمحم خیش
دیس اقا دننام ار ی دحا نم: ”دومرف وا ہرابرد
“م دیدن ہقف رد ی رئا دمحا

ی نارھط دمحا دیس جاد الله قیاً موحرم
زا و ہیماماً ہعیش ی اھقف مظاعا زا یلابرک
رد اما. تسا ہدوبی ہلانا فرء و تمکدن یطاساً
تلحر زا سپ ہک سب نیمہ نافرء و تمکد
سردم و، ی برم میکد و لیدی ب فرء موحرم
ی مظعلا الله قیاً ترضدن، ردق ی لاء ہیقف و دیحو
- ہیلء الله ناوضر - ی نادمہ ی لقنیسد لاوم دنوذا
،دوخ فیدر مہ و لیدء اب، فرشاً فجن رد
دصیسنایم رد، ی راھب دمحم خیش جاد موحرم
نیرتزریم زا، موحرم نا نادرگاش زانت
سپو؛ دناہدوبن فنیا دیحو دیتاسا زا و، نادرگاش
ملاء ہناگی، نادمہ ہب ی راھب الله قیاً ترجاہم زا
تقیقدن ابلاط ی امنہار و سوفذی برم و قلاخا

و ماسد لبُسد رد دورو و ، دوصقم هار سی ط رد
رد ریس و ، تیدحا ترصد ی اقل قیرط هئارا
هبل اصیا و ، ی ناسنا سفذل امک جرادم و جراعم
تسا هدوب دوبعم مرد و ، دوصقم هبعک

هچ ؛ تسا جراذ فصو زا و ال ناضف حرشد
ی و ابهکی صاوخ و فرشا فجدی اماعن ایمرد
زا و مولعم باطم نیا ؛ دناهتشاد دما و تفر
دیای مرامش هب نفلها تایلمسم

سّدق - ی نارمط گرزب اغا خیش جاد هملاء
: دیوگ هعیثلا ملاءا رد - هرسد

رصدی دحوا و ، نامز درف هناگی دمحا دیسد”
دهز و کولسد و لمعو ماع بتارمرد دوبدوخ
تیشذ و فوخذ و ، لله اب تفرعم و اوقت و عرو و
تولذی یاه ناکم رد ار دوخی اهزامد . و ازا
ردی و هب مدرم ندرک ادتقا زا و ، دروآمی مایاجب
، درکی م هیرگ رایسبو ، دومنی می راددوخ اهزامد
زا تسناوتی مندهکی روط هب دوبءا کبلا ریثک و
هب ، دیامد یراد ن تشیوخ اهزامد رد هیرگ
“بشد ی اهزامد رد صوصذ

ترصد ناشیا نادرگاش نیرت مهم هلمج زا
الله تیا و ییابطابطی ضاقتی لء دیسد جاد هملاء
. دنشابی می ناگیاپلگ نیدلا لامج دیسد جاد

رصد زامد دَهشت نیرخا رد ناشیا ماجنارسد
و . درکت لحر ۱۳۳۲ ل اوشد ۲۷ ، هعمج زور رد
و نیصلخم زا یعمج و نادرگاش ار ناشیا هزانج
ترصد نحص رد و دندرک عیثتءا قدصا
ل باقمی لامش ت مسق رد ماسلا هیلع نینمؤ ملاریمأ
ن فد تسا عقاو رهطم دقرم تشپ رد هکی ناویا

ناشیا زای بیج و بیرغ ن اتساد اجنیا رد
 ،مینکی مرکذ [ی نار هط ییلا برک دمحا دیسد الله قیاً]
 و تهعت و ش ابر ادید و تربع بجوم دیاباً آقد هک
 ائلسد یارب ،تیعجرم و تسایر رما تبوعص
 هعمج زور رد :دریگر ارقهینید مولع بلاط ائلیج
 و راز هکی ،ی لولا ای دامج رهش مکی و تسید
 س دم رهش رد هیرمه هیرجه کی و دصراهچ
 قیدص ترصد باطسم بانج دیدزاب هب ،دهشم
 یلع دّیسد جاد الله قیاً ،ی مارگ رورسد و ،دنمجرا
 الله قیاً دنمورب دنزرف - هتاکرب تمامد - ی ناساول
 دنزرف ،ی ناساول مساقلاوبا از ریم جاد یاقاً
 ،ی ناساول دمحم دّیسد جاد یاقاً الله قیاً موحرمد
 - ی ناساول میهاربا دّیسد یاقاً الله قیاً موحرمد دنزرف
 بایفرشد ناشلزنم هب - نیعمجاً مهیلع الله تمحر
 تلامد هب عجار ی حرشد ،تارکاذم نمضرد .مدش
 جاد یاقاً ،هیند هیقفو ،دباع فرعاء الله قیاً موحرمد
 هلمج زای ؛دنتشاد نایید ییلا برک ی نار هط دمحا دّیسد
 :دندومرف هکنأ

زای مساقلاوبا دّیسد جاد یاقاً موحرمد نم ردپ
 دنوخأ ،لیدبی بفرعاء ،قحطاً قیاً موحرمد نادرگاش
 سپو - هیلع الله ن اوضر - ی نادمه ی لقینسد ی لوم
 جاد یاقاً الله قیاً روربم موحرمد درگاش ناشیا زای
 موحرمد یی صو زیند و ؛دناه دوپ ی نار هط دمحا دّیسد
 یاقاً موحرمد و ؛تسا هدوب دمحا دّیسد جاد یاقاً
 ناشیا ناماد رد شرسه کی لادرد دمحا دّیسد جاد
 جاد موحرمد :نم ردپ .دناه دومذت لحر ،تسا هدوب

هک اهزور زا یزور :دنتفگی م مساقلاوبأ دّیس
،دندرکن تفر هب عورشدن ادرگاشد و دش مامتسرد
دّیس جاح داتسا موحر م . مورب هک متساخر ب م ه ن م
ی راک رگا مساقلاوبأ دّیس یاقأ :دندومرف دمحا
راک ناشیا هک متسناد ن م . نیشنب یردق یراند
،مراندی راک ،هذ :مدرک ضرع . دنراد ی صوصخ
م تسشد و

اقأ یارب :دندومرف ،دنتفر همه هکنا زا سپ و
بلقنم ناشلاد سپس و !س یونب یقت دّمحم از ریم
هتفگش دوخ ،تسا هتفگش دوخ ،هآ هآ :دنتفگ و دش
ل ا د بلاقنا نانچ و .تسا مّسم ،تسا مّسم .تسا
دیاش هک میتشادنپ ام . دندش ل ا ح ی ب هک دندرک ادیپ
هدنزی ا هلمجن اشیا هُر ا برد یقت دّمحم از ریم یاقأ
هک هدیسن ناشیا هب هک تسا هداد ی تبسنا ی و هتفگ
ت حاراند و لولم دحرس نیا اتار ناشیا هجیتنلاب
یاقأ هک میتسنادی م رگید ی فرط زا .تسا هومذ
اب و ل داء صخش ،یزاریش یقت دّمحم از ریم
ن آرد هک ی ا هملک هاگچیه و ،تسا ی قتم و عرو
ی م زیند و ؛دنزی مندشاب عقاو فلاخ و تبیغ
ی ا هت بسنزا هک دنتسین ی سک م ه ن اشیا هک میتسناد
و . دنوش هتسخ و لولم ،دوشه داد وا هب هک اوراند
و توکسل ا د هب و میدش ریحتم روطنیمه اذل
میدمآرد ت هب

مدرک قاچی لیبسن ناشیا یارب ن م ل ا د نیا رد
تا یناخذ ل ا معتسا دمحا دّیس جاح موحر م نوچ -
لااد :مدرک ضرع و مداد ناشیا هب و - دندومنی م
!دیشابذت حاراند ردق نیا و !دیشکب ار ب طشد نیا
هک یردق و دندیشک ار بطش داتسا موحر م
اقأ یاقأ ی نعید) درم نیا :دندومرف ،دندمآ ل ا ح رسد

هبار دوزخ تاطایتحا (یزاریش یقت دمحم از ریم
 هعجارم واهب ی دارفا و ،تسا هداد عاجرا نم
 هدرکانی ادخرگا :هک دناه دیسرپ وازا و دناه درک
 زامش زادعبام ،دتفید قافتای ابعقاو امش یارب
 هبامش تاطایتحا رد کنیا و ؟مینک دیلقتی سک هچ
 رد یقت دمحم از ریم یاقآ ؟میامند هعجارم هک
 وازا ریغ نم دمحا دّیس هب :تسا هتفگ باوج
 مرادذ غارسار یسک

اقآ :هک سیونب وایارب !مساقلاوبأ دّیس اقا
 تموکد ایند روما رد امش !یقت دمحم از ریم
 اریسک و دینکب اهراک نیازا رگید رگا !دیراد
 لوسر مّدرضحم رد تمایقی ادر ف ،دیهد عاجرا
 تیاکش امش زا ،تسام تسدر رد تموکد هک ،ادخ
 “!دشدهاوخذی ضار امش زا و درکدهاوخ
 تساهدش لقد ناشیا زای رگید ناتساد زین و
 هک:

رگا ،دیلقت عجارم زای عجرم تلحر عقوم رد
 هبسک و راجت و نارهط یامع ینعید ،اهی نارهط
 دیلقت وازا و دندومنی عوجریسک هب ،نارهط
 هممه و دشیم نایعیش مامت دیلقت عجرم و ؛دندرکی
 دیلقت وازا اهی نارهط عبت هب اهرهش و دلاب
 دمحا دّیس جاح هب اهی نارهط نوچ و .دندرکی
 رد و تفریزیند ،دننک دیلقت وازا ات دندرک عوجر
 ،دشاب ییافک بجاو نترف مّنهج رگا” :تفگ باوج
 1 “»!تسا دوجوم هّیافکلا هب نم

1. ۲۳ ص ،ی نیع و ی ملاء دیحوت ؛۷۳ ص ،کانباترهم